

**МЕРКИ,
ВКЛЮЧЕНИ В СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОМР ЗА
ПРОГРАМЕН ПЕРИОД 2021-2027 Г.**

“МИГ ПОМОРИЕ”

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

За СПРЗСР продължителността на програмния период е 2023-2027 г.

Максимален размер за финансиране на проект по СПРЗСР – левовата равностойност на 200 000 евро

МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА МИГ ПОМОРИЕ: 5 867 400 ЛВ.

II.G.1. “ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНСТВА”

СПРЗСР 2023-2027
/ЕЗФРСР/

Допустими кандидати:

- 1.Земеделски стопани, допустими за подпомагане трябва да отговарят и на следните условия:
 - „средни“ и „големи“ земеделски стопанства
 - „малки“ земеделски стопанства
- 2.Групи и организации на производители
- 3.Кооперативни обединения на земеделски стопани.

II.G.1. “ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНСТВА”

Допустими дейности:

- Инвестиции за модернизация и механизация /инвестиции във физически активи/, свързана с намаляване на производствените разходи и повишаване производителността на труда;
- Инвестиции за постигане съответствие с нововъведени стандарти на Общността приложими за съответните стопанства;
- Инвестиции в изграждане, реконструкция/рехабилитация на съоръжения и закупуване и монтиране на оборудване, включително кладенци и съоръжения за съхранение на вода за напояване, включващи изграждането на нови и подобряване на съществуващи мрежи в стопанствата;
- Инвестиции пряко свързани с подобряване на енергийната ефективност на стопанствата;
- Инвестиции за съхранение на земеделската продукция с цел запазване качеството на продукцията;
- Инвестиции в недвижима собственост, свързана с дейността на земеделските стопанства;
- Инвестиции за създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, десертни лозя, медоносни дървесни видове за производство на мед и бързорастящи храсти и дървесни видове за производство на биоенергия;
- Инвестиции за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници (водна, вятърна, слънчева, геотермална енергия и остатъчна/отпадъчна биомаса) за собствено потребление за нуждите на земеделските стопанства;
- Инвестиции, насочени към надвишаване на изискванията за хуманно отношение към животните и повишаване на биосигурността.

II.G.1. “ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНСТВА”

СПРЗСР 2023-2027
/ЕЗФРСР/

Размер на финансовата помощ:

- Финансовата помощ е в размер до 50 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи и може да бъде увеличавана в зависимост от определени критерии.
- В зависимост от размера на финансовата помощ за отделните категории земеделски стопанства, същата може да се увеличи с до 25 % за проектни предложения представени от кандидати групи/организации на производители и кооперативни обединения на земеделски стопани;

Не е допустима и подкрепата за основни земеделски инвестиции - закупуването на машини, с изключение на такива, предвидени за социално земеделие и такива, свързани с колективни инвестиции.

Социално земеделие: Всички дейности, при които се използват земеделски ресурси за насърчаване или разработване на социални услуги в селските райони като рехабилитация, терапия, защитена заетост*, образование през целия живот и други дейности, които допринасят за социално включване.

Социалното земеделие включва следните четири основни вида дейности - рехабилитация и терапия; работно включване и социална интеграция; образование; грижа за хората.

*Защитена заетост - среда, в която хората с увреждания получават услуги и обучение за развиване на работни умения и поведение и която е безопасна и не е конкурентна.

Колективни инвестиции: Инвестиции от две или повече физически или юридически лица, които са регистрирали законно установена структура по реда на Търговския закон, Закона за кооперациите или по Закона за задълженията и договорите, която се създава за съвместно закупуване и ползване на материални активи за земеделски дейности в съответствие с чл. 73 от Регламент (ЕС) 2021/2115.

II.G.2 - Инвестиции за преработка на селскостопански продукти

Допустими кандидати:

- Земеделски стопани
- Кандидати пазари на производители
- Кандидатите групи/организации на производители

Подпомагане ще се предоставя за преработката и/или маркетинг /предлагането на пазара на продукти/, описани в Приложение I на Договора за функциониране на Европейския съюз и памук.

II.G.2 - Инвестиции за преработка на селскостопански продукти

Допустими дейности:

- Инвестиции в процеси и технологии за производство на продукти, включително такива свързани с къси вериги на доставка;
- Инвестиции свързани с изграждане, придобиване и модернизирание на сгради и други недвижими активи необходими за производството и маркетинга;
- Инвестиции в инсталиране на нови машини и оборудване за подобряване на производствения процес и маркетинга;
- Инвестиции в активи за съхранение, преработка, пакетиране, охлаждане, замразяване и сушене с цел запазване качеството на продукцията и суровината;
- Инвестиции в специализирани транспортни средства за превоз на суровини и/или готова продукция, включително хладилни транспортни средства;
- Инвестиции свързани с внедряването на системи за управление на качеството;
- Инвестиции за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници (водна, вятърна, слънчева, геотермална енергия и остатъчна/отпадъчна биомаса) за собствено потребление;
- Инвестиции за постигане съответствие със стандартите на Общността, включително пречиствателни съоръжения.
- Инвестиции в софтуер, свързан с преработвателната дейност на кандидата, включително чрез финансов лизинг;
- Общи разходи, свързани с проектното предложение, в т.ч. разходи за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за икономическа устойчивост на проектното предложение и правни услуги, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на проектното предложение, така и по време на неговото изпълнение.

II.G.2 - Инвестиции за преработка на селскостопански продукти

Инсталациите за производство на енергия от ВЕИ не трябва да надвишава мощност от 1 мегават и трябва да са в съответствие с условията за устойчивост в Закона за енергията от възобновяеми източници.

Финансовата помощ е в размер до 50 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

Нива на подпомагане за преработватели на селскостопански продукти, които са микро, малки, средни или големи* предприятия по ЗМСП:

- Финансовата помощ може да се увеличи с до 10 % за проектни предложения, които се изпълняват в чувствителни сектори.

Нива на подпомагане за земеделски стопани, групи/организации на производители и кооперативни обединения на земеделски стопани: В зависимост от размера на финансовата помощ за отделните категории земеделски стопанства, същата може да се увеличи с до 25 % за проектни предложения представени от кандидати групи/организации на производители и кооперативни обединения на земеделски стопани;

Нива на подпомагане за пазари на производители:

- Финансовата помощ е в размер до 65 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи за проектни предложения за пазари на производители;

II.G.3 - Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони

Допустими кандидати:

- Земеделските стопани
- Микропредприятия
- Физическите лица, регистрирани по Закона за занаятите като упражняващи занаят

II.G.3 - Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони

Допустими дейности:

- Производство или продажба на продукти, които не са включени в Приложение 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (независимо от вложените продукти и материали);
- Развитие на услуги във всички сектори (например: грижи за деца, възрастни хора, хора с увреждания, здравни услуги, счетоводство и одиторски услуги, ветеринарни дейности и услуги базирани на ИТ и др.;
- Производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствено потребление;
- Развитие на занаяти и други неземеделски дейности.

В рамките на подмярката не се финансират дейности, които водят до осъществяване на селскостопанска дейност или резултата от дейността е продукт, включен в Приложение I на Договора за функциониране на Европейския съюз.

- Финансовата помощ е в размер до 50% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

Недопустими дейности и разходи:

- туристически дейности свързани с изграждане/ремонт/реконструкция на места за Настаняване.

II.G.6 - Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони

Допустими кандидати:

- Допустими за подпомагане са общини на територията на селските райони в страната

Дейностите трябва да се изпълняват на територията на селските райони на Република България; да отговарят на дефиницията за дребна по мащаби инфраструктура; предвидените по тях дейности да се изпълняват в съответствие с плана за интегрирано развитие на съответната община, а ако съществува стратегия за местно развитие да са съгласувани и с нея; да нямат отрицателно въздействие върху околната среда по ЗООС; да отговарят на изискванията на заповедите за определянето на местата по Натура 2000 и плановете за тяхното управление

II.G.6 - Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони

Допустими дейности:

1. Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение в селските райони;
2. Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност, вкл. и дейности за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствени нужди;
3. Изграждане и/или обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществените потребности от общинско значение;
4. Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура.
5. Реконструкция, ремонт, реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на обекти, свързани с културния живот.
6. Допустими са общи разходи свързани с проекта, извършени както в процеса на подготовка на проекта, така и по време на неговото изпълнение.

Като част от стратегиите за ВОМР не е допустимо включването на разходи за инфраструктура, свързани с пътища, водопреносни и канализационни системи, освен ако не са част от по-голям проект или не са свързани с дейности, отговарящи на концепцията за интелигентни селища.

Интелигентни селища»Подход за интегрирано териториално развитие на основата на концепция (опростен вариант на стратегия или стратегия) за неговото приложение и/или като отделни, самостоятелни иновативни социални, технологични и/или цифрови решения, съответстващи на принципите на тази концепция като инструмент/и за териториално развитие на селските райони за подобряване на техните икономически, социални и/или екологични условия.

ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА“

ПОС 2021-2027
/ЕФРР/

Допустими кандидати:

Общини; Юридически лица с нестопанска цел

Допустими приоритети по СВОМР:

- Приоритет „Отпадъци“ – информационни и разяснителни дейности;
- Приоритет „Биологично разнообразие“ – информация и обучения, промяна в нагласите, семинари и форуми и др.

Бюджет за стратегия на МИГ – единичен разход на жител (2,11 лв./жит. отпадъци и 2,79 лв./жит. биоразнообразие).

Максимален процент на финансиране от общата стойност на допустимите разходи: до 100 %

МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР ЗА ФИНАНСИРАНЕ ЗА МИГ ПОМОРИЕ: 136 175,90 ЛВ.

ПРИОРИТЕТ ОТПАДЪЦИ:

- **Допустими дейности:** организиране и провеждане на събития (*кръгли маси, работни срещи, представяне в медиите, други подходящи*); разработване на брошури и други информационни материали, подпомагачи повишаването на осведомеността на населението за управлението на отпадъците в съответното населено място, община, регион за управление на отпадъците; разработване на онлайн информационни портали
- **Недопустими дейности:** подготовка и извършване на СМР, закупуване на съдове, техника, оборудване, съоръжения и друго движима и недвижима техника и оборудване, на земя и сгради; дейности, финансирани със средства от продуктови такси /лицензионни възнаграждения по реда на Закона за управление на отпадъците.

Допустими бенефициенти: Общини; Юридически лица с нестопанска цел

ПРИОРИТЕТ БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ:

- **Допустими дейности:** Организиране на информационни кампании, разработване и разпространение на информационни материали; организиране и провеждане на събития, работа с медии за повишаване осведомеността относно биологичното разнообразие и заплахите за него, свързани с: браконьерство, използване на забранени методи и средства за лов и превенция от хищници, инвазивни видове, незаконна търговия със защитени видове, нерегламентирано използване на препарати в дивата природа.
- **Недопустими дейности:** консервационни мерки

Допустими бенефициенти: според спецификата на съответната тематика

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

ПРЧР 2021-2027
/ЕСФ/

Приоритет 1:
НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗАЕТОСТТА И РАЗВИТИЕТО НА УМЕНИЯ

Приоритет 2:
СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ И РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ

Приоритет 3:
НАСЪРЧАВАНЕ НА МЛАДЕЖКАТА ЗАЕТОСТ

МАКСИМАЛЕН ПРОЦЕНТ НА ФИНАНСИРАНЕ ОТ ОБЩАТА СТОЙНОСТ НА ДОПУСТИМИТЕ РАЗХОДИ: ДО 100 %

МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР ЗА ФИНАНСИРАНЕ ЗА МИГ ПОМОРИЕ: 1 486 408 ЛВ.

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Приоритет 1:

СЦ 1 - Достъп до заетост, активиране и мотивиране за включване на пазара на труда, обучения за придобиване на умения, придобиване на квалификация и др.- за безработни, неактивни, вкл. продължително безработни, над 29 г.

ПРЧР може да подкрепи мерки за BOMP, насочени към:

- ❖ Активирание, мотивиране и включване в заетост на неактивни и безработни лица, в т.ч. продължително безработните;
- ❖ Подобряване конкурентоспособността на уязвимите групи на пазара на труда чрез повишаване на уменията, компетенциите и професионалната квалификация с отчитане на регионалните възможности на пазара на труда и икономиката;
- ❖ Целенасочена подкрепа за осигуряване на заетост, вкл. чрез трудово консултиране, кариерно ориентиране, обучение на работното място;
- ❖ Подкрепа за развитие на предприятията от социалната икономика с цел създаване на условия за устойчива заетост на силно уязвими групи и изпълнение на социално-значими дейности.

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Приоритет 1:

СЦ 4 - Активен живот на възрастните в пенсионна възраст и остаряване в добро здраве - по-дълго участие на пазара на труда, активно социално поведение и доброволчество, опазване на здравето и превенция на заболявания

ПРЧР може да подкрепи мерки за ВОМР като:

- ❖ Мерки за насърчаване на възрастните хора за по-дълго участие на пазара на труда (мотивиране за работа, разясняване на възможностите за различни форми на труд, подпомагане за започване на надомна работа или работа от разстояние и др.), насочване към работодатели и помощ при кандидатстване за работа и др.
- ❖ Активиране на възрастните хора чрез насърчаване на активно социално поведение и доброволчество, включване в различни форми на участие в местни инициативи и инициативи за взаимопомощ.
- ❖ Мерки за осигуряване опазване на здравето чрез превенция на заболяванията и грижа за здравето, в т.ч. провеждане на информационни събития, обучение по първа помощ, бедствена готовност, психо-социална подкрепа и др., вкл. с активното участие на самите възрастни хора в организацията и провеждането.

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Приоритет 2:

СЦ 2 - Социално-икономическа интеграция на маргинализирани групи като ромите

ПРЧР може да подкрепи мерки за ВОМР в следните групи:

- ❖ Дейности в подкрепа за подобряване достъпа до заетост, умения и квалификация;
- ❖ Дейности в областта на социалното включване и достъпа до здравеопазване;
- ❖ Дейности срещу дискриминацията и за преодоляване на негативните стереотипи и нагласи в общностите - широка информираност за преодоляване на предразсъдъците и дискриминацията, кампании и др.

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

ПРЧР 2021-2027
/ЕСФ/

Приоритет 3:

СЦ - Активиране, мотивиране, включване в заетост на безработни или неактивни младежи до 29 г. вкл., повишаване на уменията, компетенциите и професионалната квалификация, кариерно ориентиране, консултиране, стажове, обучения на работното място и др.

ПРЧР може да подкрепи мерки за ВОМР като:

- ❖ Активиране, мотивиране и включване в заетост на неактивни и безработни младежи, в т.ч. продължително безработните и NEETs (лица, които са безработни и не получават образование или професионално обучение);
- ❖ Подобряване конкурентоспособността на младежите като уязвима група на пазара на труда чрез повишаване на уменията, компетенциите и професионалната квалификация с отчитане на регионалните възможности на пазара на труда и икономиката;
- ❖ Целенасочена подкрепа за осигуряване на заетост за младежите, вкл. чрез трудово консултиране, кариерно ориентиране, стажове, обучение на работното място.

Приоритет 1 ,Специфична цел „Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на въвеждането на модерни технологии“

Допустими дейности

- Подкрепа за внедряване на иновации в предприятията: въвеждане на продуктова иновация или иновация в бизнес процесите, вкл. маркетингова и организационна иновация съгласно тематични области „Информатика и ИКТ“, „Мехатроника“, „Индустрия за здравословен живот и биотехнологии“, „Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии“ на ИСИС (Иновационна стратегия за интелигентна специализация) 21-27

Допустими кандидати:

Малки и средни предприятия

Максимален процент на финансиране от общата стойност на допустимите разходи: до 50 %

МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР ЗА ФИНАНСИРАНЕ ЗА МИГ ПОМОРИЕ: 1 564 640 ЛВ.

Приоритет 2, Специфична цел „Насърчаване на прехода към кръгова и ресурсоефективна икономика“

Допустими дейности

- Подкрепа за внедряване на иновации в предприятията: въвеждане на продуктова иновация или иновация в бизнес процесите, вкл. маркетингова и организационна иновация съгласно тематична област „Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика “ на ИСИС (Иновационна стратегия за интелигентна специализация) 21-27

Допустими кандидати:

Малки и средни предприятия

ПРОГРАМА „ОБРАЗОВАНИЕ“

**ПО 2021-2027
/ ЕФРР, ЕСФ+,
КФ, ФСП и ЕФМДРА/**

ПРИОРИТЕТ 1: Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери

Целеви групи:

Деца, ученици, родители, учители, педагогически специалисти и непедagogически персонал; деца и ученици със специални образователни потребности; деца и ученици от уязвими групи, като ромите, деца и ученици търсещи или получили международна закрила и от други уязвими групи. Деца и ученици с пропуски в усвояването на учебното съдържание, деца и ученици в риск от отпадане от образователната система, родители на деца от уязвими групи, вкл. ромите, лица преждевременно напуснали училище, студенти от уязвими групи и др.

Максимален процент на финансиране от общата стойност на допустимите разходи: до 100 %

МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР ЗА ФИНАНСИРАНЕ ЗА МИГ ПОМОРИЕ: 977 915 ЛВ.

ПРОГРАМА „ОБРАЗОВАНИЕ“

ПО 2021-2027
/ ЕФРР, ЕСФ+,
КФ, ФСП и ЕФМДРА/

Допустими дейности:

- Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери, в т.ч.:
- Повишаване на уменията на децата и учениците за обучение и общуване в мултикултурна среда, включително психологическа подкрепа и допълнителни обучения за деца/ученици с образователни затруднения, в т.ч. допълнителни обучения по български език, споделяне на културна идентичност и ценности;
- Повишаване на капацитета и квалификацията на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал, вкл. Образователните медиатори за работа в мултикултурна образователна среда;
- Насърчаване създаването на училищни общности, в които ученици, родители, учители и лидерски екип развиват умения за ефективно и равноправно взаимодействие в мултикултурна образователна среда;

Допустими дейности:

- Подкрепа за интензивна работа с родители: кратки обучения на родители относно техните права и задължения, свързани с образованието на децата им и за формиране у тях на мотивация за активно приобщаване на децата им в системата на предучилищното и училищното образование, в т.ч. чрез участие на образователни медиатори.
- Подкрепа за осигуряване на достъп до качествено образование и за преодоляване на нефинансови бариери в малките населени места и в труднодостъпните райони, чрез осигуряване на транспорт, хранене, ученическо общежитие; мобилност на преподаватели и адаптиране към работна среда в различни райони и с различни групи ученици, вкл. адаптационни програми и социални пакети за млади учители.
- Подкрепа за приобщаваща образователна среда, осигуряване на учебници, познавателни книжки за децата в задължителна предучилищна възраст, учебни пособия и материали; допълнителна работа на педагогическите специалисти с ученици от маргинализирани групи (включително през лятото);
- Подкрепа за ангажиране на местните общности с образователната институция, чрез инициативи като например доброволчески кампании в подкрепа на съответното училище;